

11.4.2022

Dnro 21347/03.04.04.10/2021

Savonlinnan kaupunki

Saap. 14 / 4 2022

DN:o 405 / 03 / 034 / 2021

Asia

Kunnallisvalitus

Valittajat

Puikkari Oy asiakumppaneineen

Päätös, josta valitetaan

Savonlinnan kaupunginvaltuusto 21.6.2021 § 63

Valtuusto on päättänyt, että Savonlinnan kaupunki myöntää Itä-Savon Vesi Oy:lle 530 000 euron suuruisen takauksen 5 vuoden lainalle, korkoihin ja kuluihin. Takauksen myöntämisen edellytyksenä on, että Suur-Savon Sähkö Oy antaa vastavakuutena omistusosuutensa suhteessa (40 %) kaupungille vastavakuuden koko laina-ajaksi. Kaupunki perii Itä-Savon Vesi Oy:ltä 0,6 % suuruisen takausprovision vuosittain jäljellä olevasta lainapäämasta laskettuna. Takaus tulee kaupunkia sitovaksi päätöksen tultua lainvoimaiseksi ja kun takauskirjat on allekirjoitettu. Talousjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan takausasiakirjat sen jälkeen, kun päätös on saavuttanut lainvoiman.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston tekemä takauspäätös tulee kumota tai palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Valittajayhtiöt ovat perustelleet vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

Takauspäätös on ennenaikainen, koska Kerimaan vesihuollon järjestämisen yksityiskohtia ei ole selvitetty kokonaisuudessaan valtuuston eikä kaupunginhallituksen jäsenille. Takauspäätöksen on tehnyt kuntavaalien jälkeinen väliaikainen valtuusto. Takausasia olisi edellyttänyt huomattavasti paremman valmistelun kaupunginhallituksen ja valtuuston jäsenille. Puutteellisen valmistelun johdosta päätöksen tekeminen olisi pitänyt jättää syksyllä tehtävänsä aloittavalla valtuustolle. Tuomioistuimissa on vireillä Kerimaan vesihuoltoasiaan liittyviä prosesseja, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia vesiyhtiön tarvitseman lainan ja takauksen määrään. ELY-keskuksessa on käsitelty Itä-Savon Vesi Oy:n toiminta-alueääräystä

koskeva asia ja Etelä-Savon käräjäoikeudessa Puikkari Oy:n vahingonkorvauskanne Savonlinnan kaupunkia ja sen vesilaitosta kohtaan. Koska kunta ja sen vesiyhtiö ovat aikoinaan laiminlyöneet verkoston rakentamisen, vaikka ovat keränneet sitä varten liittymämaksuja ja käyttömaksuja, uuden verkoston kokonaisrakentamiskustannukset voivat nousta jopa 3 miljoonaan euroon. Se puolestaan voi tarkoittaa vahingonkorvausoikeudenkäynneissä sitä, että nämä kustannukset mahdollisesti tulevat kaupungin ja sen vesiyhtiön korvattavaksi. Valtuutetut eivät ole olleet tietoisia tästä korvausriskistä. Esittelijä on salannut olennaista päätökseen liittyvää tietoa. Näyttää olevan selvää, että kaupunginhallituksen ja valtuuston jäseniltä on salattu runsaasti muitakin Kerimaan vesihuoltoon liittyviä asioita tai että niistä on annettu harhaanjohtavaa tietoa. Takauspäätöstä ei voi tehdä ilman, että esittelijä kertoo kaupunginhallituksen ja valtuuston jäsenille kaikki Kerimaan vesihuolto-ongelmaan liittyvät asiat ja taloudelliset riskit ja vireillä olevat prosessit. Esittelijän ja päättäjien on toimittava hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti.

Kunta ja sen vesilaitos ovat laiminlyöneet vesihuollon järjestämisvastuutaan kuten Etelä-Savon ELY-keskuksen viranomaismääräyksestä 2014 ja lainvoimaisesta hallintopakkomääräyksestä 18.8.2015 käy ilmi. Kunnan järjestämisvastuu ei ole vain vesilaitoksen toiminta-alueen määrääminen, kuten Savonlinnan kaupunki toistuvasti väittää. Kunnan huomattavasti laajemmasta vastuusta säädetään muun muassa kuntalaissa, vesihuoltolaissa ja terveydensuojelulaissa. Kansalaisilla ja yrityksillä on myös perustuslaissa säädettyt perusoikeudet, joita kunta on systemaattisesti rikkonut tämän pitkällisen Kerimaan vesihuolto-ongelman yhteydessä. Kaupungin ja sen vesilaitoksen myöhemmät toimet ovat olleet tietoista vesihuoltovastuun ja kustannusten välttelyä. Menettelyssä ja toimenpiteissä on käytetty vahvemman osapuolen voimaa, julkista valtaa ja julkista virkakoneistoa. Kaupunki on tavoitellut itselleen huomattavaa kustannussäästöä siirtämällä vesihuoltotehtävät ja niiden kustannukset yksityisille yrityksille, joilla ei ole koskaan ollut lainmukaista vastuuta vesihuollon järjestämiseen (perustuslaki 124 §). Vesihuollon toiminta-alueääräyksellään ja vesiyhtiön takauksen myöntämispäätöksellä Savonlinnan kaupunki yrittää vielä kerran sallia vesilaitoksensa kerätä uudet liittymämaksut ja verkoston rakentamiskustannukset Kerimaan alueen kiinteistönomistajilta. Mikäli hallinto-oikeus vahvistaa takauspäätöksen, se tarkoittaa samalla viranomaisen hyväksyntää ja lupaa vesiyhtiölle kerätä vesihuollon liittymämaksut ja verkoston rakentamiskustannukset toiseen kertaan. Tämä ei ole vesihuoltolain periaatteiden, saati yleisen oikeustajun mukaista. Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Tässä tapauksessa maksettujen liittymämaksujen muodostama aineeton oikeus on valtiovallan takaama. Kansalaisten omaisuuden suoja on myös EU:n vahvistama.

Kaupungin jatkuva niskurointi vesihuollon toteuttamisessa ja muut julkiselle viranomaiselle poikkeukselliset toimenpiteet, kuten vesihuollon järjestämisen tahallinen pitkittäminen, painostus kiistanalaisten vesimaksujen maksamiseen, oikeudettomat vedenkatkaisut ja lakiin perustumattomat uhkasakkouhkaukset, ovat hyvän hallintotavan vastaista viranomaistoimintaa, jolla alueen asukkaille on aiheutettu vuosikausien ajan piinaa ja vahinkoa.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jonka mukaan valitus tulee hylätä, koska valittajayhtiöt eivät ole esittäneet mitään sellaisia perusteita, joilla valitus tulisi hyväksyä. Kaupunginhallitus on todennut lausunnossaan muun ohella seuraavaa:

Kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa oli käsiteltävänä ainoastaan Itä-Savon Vesi Oy:n takausesitys rakennettavalle verkostolle. Kokouksessa eivät olleet käsiteltävänä valituksessa esiin nostetut tuomioistuinprosessit eivätkä muut vesihuoltoa koskevat väitteet.

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain mukaan vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuustojen toimikausi jatkuu heinäkuun 2021 loppuun ja vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun uuden valtuuston valtuustokausi alkaa 1.8.2021. Valtuusto on ollut 21.6.2021 oikeutettu päättämään takauksen myöntämisestä.

Takausasia on valmisteltu kaupunginvaltuustolle kuntalain 93 §:n mukaisesti. Valmistelussa on otettu huomioon kuntalain mukaiset perusteet kunnan toimivallasta sekä oikeudesta myöntää takaus kuntakonserniin kuuluvalla yhtiöllä mukaan lukien valtioneuvoston päätöksiä koskevat periaatteet. Valmistelussa ja esittelyssä on kaikki nämä seikat tuotu selkeästi esille. Valmistelussa ei ole tuotu esille asioita, joita asian käsittely ei koske. Valituksessa esitetyt perustelut tuomioistuimessa olevista oikeusprosesseista eivät ole olleet asian valmistelun tai päätöksenteon kohteena. Näin ollen ne eivät ole merkityksellisiä, koska ne ovat erillisiä yksittäisiä prosesseja eikä niitä voi yhdistää Itä-Savon Vesi Oy:n tekemään pyyntöön.

Valitusta on myös perusteltu Itä-Savon Vesi Oy:n liittymismaksuja tai rakennuskustannuksia koskevilla väitteillä. Edellä mainitun mukaisesti nämä asiat eivät ole olleet päätöksenteon kohteena. Lisäksi nämä kustannukset ovat yksinomaan Itä-Savon Vesi Oy:n päätösvallassa olevia asioita.

Itä-Savon Vesi Oy on antanut vastineen. Vastineessa on todettu, että Kerimaan alue on nimetty Itä-Savon Vesi Oy:n vesihuollon toiminta-alueeksi ja Itä-Savon Vedellä on velvollisuus toimittaa vesihuollonpalvelut alueelle. Palveluita ei voida toimittaa ilman vesihuoltoverkostoa. Verkoston hankintaan on tehty kattava selvitys ja päädytty rakentamaan alueelle uusi verkosto taloudellisesti kannattavimpana vaihtoehtona. Verkoston rakentamiseen on kilpailutettu rahoitusvaihtoehtoja, joihin tarvitaan takaus. Vireillä olevat muut tapaukset eivät poista alueen vesihuollon tarvetta. Itä-Savon Vesi Oy:n näkemys valitukseen on kaupungin kanssa samanlainen. Valittajayhtiöillä ei ole kunnollisia perusteita valituksensa tueksi.

Valittajayhtiöt ovat antaneet vastineen, jossa ne ovat vaatineet, että hallinto-oikeus ratkaisee lainmukaisuuden vastineessa lähemmin selostetuissa asioissa, jotka koskevat kunnan ja vesihuoltolaitoksen velvollisuuksia, alueen kiinteistönomistajien oikeuksia, vesihuoltolaitoksen asiakkuutta, liittymämaksuja sekä talousveden jakelun ja jäteveden vastaanoton katkaisua.

Lisäksi vastineessa on tuotu muun ohella esiin, että kaupunki on rikkonut vesihuoltolakia antaessaan kuntakonserniin kuuluvalla vesiyhtiölleen vuonna 2019 oikeuden vesihuollon liittymämaksujen ja rakentamiskustannusten täysimääräiseen uudelleen perimiseen. Aiemmin perityillä vesihuollon liittymämaksuilla ja kulutusmaksuilla olisi tullut joko lunastaa Kerimaa-alueen yksityinen jätevesiverkosto tai rakentaa uusi verkosto. Lainvastaisuudet kulminoituvat kaupungin vesiyhtiölleen antamiin takauspäätöksiin. Takausta ei voida hyväksyä ennen kuin hallinto-oikeus ja mahdollisesti käräjäoikeus ovat käsitelleet toiminta-alueääräyksen laillisuuden virheellisen rahoitusehdon osalta. Kaupungin takauspäätös on suoraa jatkumoa Kerimaa-alueen kiinteistöomistajien oikeuksien ja yhdenvertaisuuden polkemiseen. Takauksien antamiselle on kuntalain 129 §:n mukainen este. Verkoston rakentaminen ja maksujen uudelleen periminen aiheuttavat vesiyhtiölle ja samalla lainan takaajalle merkittävän riskin. Etelä-Savon käräjäoikeudessa on vireillä Puikkari Oy:n vahingonkorvauskanne sekä kaupunkia että vesiyhtiötä kohtaan. Tähän mennessä aiheutuneet vahingot ovat taloudellisesti merkittävät. Vahinkoa kertyy kaiken aikaa lisää. Vesiyhtiön tarvitsema laina liittyy sinänsä vesiyhtiön julkiseen palveluvelvoitteen toteuttamiseen, mutta palveluvelvoitetta ei voi toteuttaa alueen kiinteistöomistajien oikeuksien vastaisesti. Virheellinen rahoitusehto verkoston rakentamissuunnitelmista tulee poistaa ennen takauksen myöntämistä.

Savonlinnan rakennusvalvonta on toimittanut hallinto-oikeudelle tiedoksi Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen 15.12.2021 § 191, jolla on myönnetty Itä-Savon Vesi Oy:lle lupa sijoittaa vesihuoltojohdot ja laitteet Puikkari Oy:n omistamille kiinteistöille sekä rakennustöiden aloittamisoikeus.

Hallinto-oikeus on toimittanut lisäselvityksen tiedoksi valittajayhtiöille, Savonlinnan kaupungille ja Itä-Savon Vesi Oy:lle.

Merkitään

Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 23.3.2022 nro 721/2022 hylännyt Puikkari Oy:n tekemän valituksen (diaarinumero 20519/2020) Etelä-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen päätöksestä 25.11.2020 ESAELY/1236/2016 liittyen Puikkari Oy:n tekemään vesihuoltolain mukaiseen vireillepanoon.

Itä-Suomen hallinto-oikeudessa on vireillä Puikkari Oy:n ja Kerimaan Lomakeskus Oy:n tekemä valitus (diaarinumero 22/2022) Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 15.12.2021 § 191, jossa on vaadittu, että vireillä olevat valitukset on ratkaistava yhtä aikaa samalla kertaa.

Käsittelyratkaisu

Asiassa ei ole tullut ilmi seikkoja, minkä vuoksi edellä todettu eri viranomaisen päätöstä koskeva valitusasia tulisi valittajayhtiöiden vaatimalla tavalla käsitellä yhtäaikaisesti nyt ratkaistavana olevan valitusasian kanssa.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta ja vastinetta siltä osin kuin niissä on esitetty vesihuoltolakia ja siihen liittyviä Kerimaan alueen vesihuollon järjestämistä koskevia seikkoja ja väitteitä sekä liittymismaksuihin ja vesiverkoston rakentamiseen liittyviä vaatimuksia. Hallinto-oikeus jättää tutkimatta valituksen myös niiltä osin kuin siinä on esitetty päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä väitteitä.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylkää sen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Valittajayhtiöt ovat tuoneet esiin muihin vireillä olleisiin ja vireillä oleviin oikeusprosesseihin liittyviä seikkoja sekä katsoneet muun ohella, että hallinto-oikeuden tulee päätöksessään ottaa kantaa Kerimaan vesihuollon järjestämiseen ja vastuisiin sekä vesiverkoston rakentamiseen ja liittymismaksuihin koskeviin seikkoihin.

Valituksenalaisessa valtuuston päätöksessä on kysymys valtuuston myöntämästä takauksesta Itä-Savon Vesi Oy:lle. Valituksenalaisella valtuuston päätöksellä ei ole ratkaistu kysymyksiä siitä, kenen vastuulla Kerimaan alueen vesihuollon vesihuoltolain mukainen järjestäminen on, tai miten vesihuoltolain tarkoittama vesihuollon järjestäminen tulee toteuttaa. Päätöksellä ei ole myöskään päätetty liittymismaksujen keräämisestä tai niiden suuruudesta, eikä muutoinkaan verkoston rakentamiskustannusten määräytymisestä tai verkoston rakentamisesta. Valituksenalaisella päätöksellä on päätetty ainoastaan takauksen myöntämisestä Itä-Savon Vesi Oy:lle. Näin ollen valittajayhtiön edellä mainitut väitteet eivät tule hallinto-oikeuden tutkittavaksi nyt käsiteltävänä olevan kunnallisvalitusasian yhteydessä.

Kunnallisvalituksen voi tehdä kuntalain 135 §:stä ilmenevästi vain laillisuusperusteella. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella, vaan tämänkaltaisen harkinnan tekee yksin kunnan viranomaisena. Hallinto-oikeus ei ole siten myöskään toimivaltainen tutkimaan päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä perusteita.

Pääasia

Sovelletut säännökset

Kuntalain 39 §:n 2 kohdan mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Hallituksen esityksessä kuntalaiksi (HE 268/2014 vp) on 129 §:n 1 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu muun ohella, että ”Kunta ei saisi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos niihin sisältyisi merkittäviä taloudellisia riskejä. Merkittävänä taloudellisena riskinä voitaisiin pitää esimerkiksi tilannetta, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi kunnan koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kunnan talousarviosta. Momentissa mainittujen edellytysten täytyminen tulisi arvioida jokaisen toimenpiteen osalta erikseen. Momentissa tuotaisiin esiin myös, että toimenpiteitä tehtäessä kunnan edut tulisi turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Tällä tarkoitettaisiin sitä, ettei vaadittavien vastavakuuksien tarvitsisi kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan kunnan riskien hallinnan näkökulmasta riittävän osan. Riskin todennäköisyys ja laajuus vaikuttavat yleisesti takauksen antamisen edellytyksiin sekä takauksen hintaan”.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Asiassa saatu keskeinen selvitys ja oikeudellinen arviointi

Valmistelun puutteellisuus

Asiassa on kysymys kaupungin hyväksymän takauspäätöksen lainmukaisuuden arvioinnista. Valittajayhtiöt ovat katsoneet, että päätöksen valmistelu on ollut puutteellista, eikä valtuutetuille ole annettu kaikkea asiaan ratkaisemiseksi tarvittavaa tietoa.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 14.6.2021 § 264 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että Savonlinnan kaupunki myöntää Itä-Savon Vesi Oy:lle 530 000 euron suuruisen takauksen 5 vuoden lainalle, korkoihin ja kuluihin. Kaupunginhallituksen päätöksen selostusosion mukaan takausta anova yhtiö on Savonlinnan kaupungin kuntakonserniin kuuluva yritys. Takaus tulisi koskemaan investointilainaa, joka on lainsäädännössä katsottu mahdolliseksi. Selostusosiossa on muun ohella todettu, että takaus myönnetään lainapääomalle, korkoihin ja kuluihin. Itä-Savon Vesi Oy:n toinen omistaja Suur-Savon Sähkö Oy on antanut omistusosuutensa suhteessa (40%) kaupungille vastavakuuden koko laina-ajaksi. Kaupungin myöntämän takauksen tarkoituksena on uuden vesiverkoston rakentaminen uudelle toiminta-alueelle. Kyse on kuntalain mukaisesta palveluveloitteesta. Selostusosiossa on arvioitu myös, ettei takausriski ole kaupungin kokonaisvastuihin nähden merkittävä. Takaukseen liittyvä taloudellinen riski ei vaaranna kaupungin taloudellista kantokykyä vastata peruspalveluiden järjestämisestä, rahoituksesta ja tuottamisesta. Kaupungin takausvastuut 31.12.2020 olivat 18,6 miljoonaa euroa. Takaus ei lisää kaupungin arviointimenettelyyn johtavia kriteereitä. Kaupunginhallitus on arvioinut, että takauksen myöntäminen Itä-Savon Vesi Oy:lle täyttää lainsäädännön ja EU-määräysten mukaiset vaatimukset, eikä siitä tarvitse tehdä ennakoilmoitusta komissiolle. Lisäksi vastavakuuden arvo voidaan pitää riittävän kattavana.

Hallinto-oikeus toteaa, että valtuuston toimivaltaan kuulu itse arvioida, pitääkö se suoritettua valmistelua ja esitettyä selvitystä riittävänä vai haluaako se palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Valtuusto on tehnyt takauksen myöntämistä koskevan päätöksensä kaupunginhallituksen päätösehdotuksen pohjalta. Kaupunginhallituksen päätösehdotuksen selostusosioista käy ilmi, että takaus on tarkoitus myöntää uuden vesiverkoston rakentamiseen. Lisäksi päätösesityksessä on edellä kuvatun mukaisesti arvioitu takauksen riskiä suhteessa kaupungin takausvastuusiin kokonaisuudessaan sekä käyty läpi takauksen ehdoiksi asetettuja vastavakuuksia. Valtuusto on voinut harkintansa mukaan katsoa, että enempien selvitysten hankkimiseen ei ole ollut tarvetta, ja arvioida suoritettua valmistelun riittäväksi ratkaisun tekemiseksi asiassa. Valituksenalaisessa päätöksessä on ollut kysymys takauksen antamisesta, eikä päätöksellä ole päätetty muista toimenpiteistä. Asiassa saadusta selvityksestä ilmenee, että Kerimaan vesihuoltoon liittyvät asiat ovat olleet useaan kertaan kunnassa esillä eri yhteyksissä. Asiassa ei ole tullut esille, että valtuutetuille olisi esitetty virheellisiä tietoja takauksen riskeistä tai että valtuutetuilta olisi tarkoitushakuisesti salattu asian ratkaisemisen kannalta olennaisia tietoja. Valmistelun ei siten voida katsoa olleen valituksessa esitetyistä syistä myöskään sillä tavalla virheellistä tai puutteellista, etteikö valtuustolla olisi

ollut edellytyksiä arvioida kaupunginhallituksen ehdotuksen merkitystä ja sisältöä.

Takauksen lainvastaisuus

Valituksen mukaan kunnan ja vesihuoltolaitoksen toiminta Kerimaan vesihuollon järjestämisessä on ollut lainvastaista, eivätkä valtuutetut ole olleet tietoisia kaupunkiin tämän johdosta mahdollisesti kohdistuvista korvausriskeistä. Valittajayhtiöt ovat vastineessaan katsoneet päätöksen olevan mainitusta syystä kuntalain 129 §:n vastainen. Vastineen mukaan kunnan riskit voivat takauksen myötä kasvaa liian suuriksi, eikä takauspäätöksessä ole huomioitu muita Kerimaan alueen vesihuoltoasiassa mahdollisesti kunnalle realisoituvia riskejä. Asiassa on siten arvioitava, onko valtuuston päätös valittajien esittämästä syystä kuntalain 129 §:n 1 momentin vastainen.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin tarkoituksena on ollut vähentää kuntien sellaista riskienottoa, joka voisi vaarantaa kunnan toiminnan sekä mahdollisuudet vastata peruspalvelujen järjestämisestä. Nyt kysymyksessä oleva 530 000 euron takauksen myöntäminen Itä-Savon Vesi Oy:lle liittyy uuden vesiverkoston rakentamiseen. Valittajayhtiöt ovat vedonneet siihen, että tuomioistuimissa on vireillä Kerimaan vesihuoltoasiaan liittyviä prosesseja, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia vesiyhtiön tarvitseman lainan ja takauksen määrään. Koska kaupunki ja sen vesiyhtiö ovat aikoinaan laiminlyöneet verkoston rakentamisen, vaikka ne ovat keränneet sitä varten liittymämaksut ja käyttömaksut, uuden verkoston kokonaisrakentamiskustannukset voivat nousta jopa 3 miljoonaan euroon. Se puolestaan voi valittajayhtiöiden mukaan tarkoittaa vahingonkorvausoikeudenkäynneissä sitä, että nämä kustannukset mahdollisesti tulevat kaupungin ja sen vesiyhtiön korvattavaksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että valtuuston päättämän takauksen suuruus on ollut 530 000 euroa ja valtuuston hyväksymän takauspäätöksen ehtona on ollut, että Suur-Savon Sähkö Oy antaa vastavakuutena omistusosuutensa suhteessa (40 %) kaupungille vastavakuuden koko laina-ajaksi. Kaupunginhallituksen päätöksestä 14.6.2021 § 264 käy ilmi, että kaupungin takausvastuut olivat 31.12.2020 yhteensä 18,6 miljoonaa euroa. Mahdolliset kunnan maksettavaksi realisoituvat vahingonkorvaukset eivät suoraan liity kaupunginvaltuuston nyt tekemään takauspäätökseen, eikä niillä ole merkitystä arvioitaessa sitä, voidaanko nyt kyseessä olevan takauksen riskejä pitää liian suurina. Hallinto-oikeus katsoo, ettei takaus ole esitettyjen tietojen perusteella suuruudeltaan kunnan kantokykyyn nähden niin huomattava, että se kuntalain 129 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vaarantaisi kunnan kyvyn vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä, eikä takauksen voida valittajayhtiöiden esittämällä perusteella katsoa sisältävän laissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Kaupunginvaltuusto on voinut päättää harkintavaltansa rajoissa takauksen myöntämisestä.

Johtopäätös

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksensä harkintavaltansa rajoissa, eikä valtuuston päätös ole valituksessa mainituilla perusteilla syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä se ole muutoinkaan lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Marika Turunen ja Heli Mäki-Rautila.

Esittelijä

Toni Nykänen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös**

Puikkari Oy / Toimitusjohtaja Pekka Nurminen, postitse antopäivänä

Tämä päätös lähetetään tiedoksi valituskirjelmän ensimmäiselle allekirjoittajalle Puikkari Oy:lle, jonka on hallintolain 68 §:n 1 momentissa säädetyn vahingonkorvausvastuun uhalla ilmoitettava tiedoksisaanista viipymättä valituskirjelmän muille allekirjoittajille.

Oikeudenkäyntimaksu

260 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)

Jäljennös

Savonlinnan kaupunginvaltuusto / kaupunginhallitus, postitse antopäivänä

Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Itä-Savon Vesi Oy, postitse antopäivänä

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen tai sähköisen viestin saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 510 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua enakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).

